

תואר מ"א, סמסטר א', תשפ"ד 2024

פרופ' דקלה סגל-כרפס dsegel@univ.haifa.ac.il

שעות קבלה: בתיאום מראש

שיטות מחקר בגרונטולוגיה

המחקר במדעי הזקנה מתבסס על שיטות מחקר מדעיות. קורס זה יקנה ידע בסיסי בשתי פרדיגמות מחקריות – כל אחת על ידי מרצה מומחה בתחומו. במחצית הראשונה של הקורס נלמד שיטות מחקר כמותניות - תיאוריות עם פרופ' סגל-כרפס (שיעורים 2-5), ובמחצית השנייה שיטות מחקר ניסוייות (שיעורים 6-11) עם ד"ר ניר שלו.

שיטות מחקר כמותניות/ד"ר דקלה סגל-כרפס

מטרת הקורס

הקורס נועד להקנות לתלמידים ידע בסיסי בשיטות מחקר במדעי החברה. כלי היסוד שיוקנו לתלמידים יאפשרו קריאה ביקורתית של ספרות מקצועית, ויספקו כלים בסיסיים לבניית שאלונים, יסייעו בתכנון מערך מחקר, וכתיבת דו"חות מחקר. הדגש בקורס יושם על הבנת מהותה של גישה מדעית לפתרון בעיות, הגדרת שאלות מחקר ותכנון מערכי מחקר מתאימים לחקר הבעיה. יידונו ויתורגלו ניסוח שאלות מחקר, ניסוח השערות, הגדרת משתנים, איסוף נתונים, מדידה, וניתוח ראשוני של נתונים.

תוצרי למידה

עד לסוף חלק זה של הקורס סטודנטים יוכלו:

- להגדיר שאלות מחקר
- לבנות מערך מחקר על מנת לחקור את שאלות המחקר
- לזהות את חלקיו השונים של מערך המחקר כולל: השערות מחקר, שיטות דגימה, כלים, ושיטות ניתוח בסיסיות.

דרישות הקורס

נוכחות והשתתפות בשיעורים.

- מבחן מסכם אמריקאי שיערך עם תום הסמסטר. המבחן יהיה של שני חלקי הקורס יחדיו.

ספרי הקורס:

ספרי הלימוד אשר מלווים את הקורס הינם:

בייט-מרומ, ר. (2014). שיטות מחקר במדעי החברה: עקרונות המחקר וסגנונותיו. רעננה: האוניברסיטה הפתוחה.

Mitchell, M. L., & Jolley, J. M. (2012). *Research design explained*. Belmont, CA: Thomson Learning.

מבנה הקורס

הקורס יתנהל במתכונת של שיעור, תוך דיון אינטראקטיבי בנושאים הנלמדים.

נושאי הקורס ולוח זמנים

לוח זמנים	נושא	חומר קריאה (לא חובה)
שבוע 1 משותף	הקדמה לקורס: השיטה המדעית, מטרות המדע, תהליך המחקר המדעי	Rohwedder, S., & Willis, R. J. (2010). Mental retirement. <i>Journal of Economic Perspectives</i> , 24(1), 119-38.
שבוע 2	מונחים ועקרונות בסיסיים של מחקר: תיאוריה, משתנים, שאלות מחקר, השערות מחקר	Mather, M., & Carstensen, L. L. (2003). Aging and attentional biases for emotional faces. <i>Psychological Science</i> , 14(5), 409-415.
שבוע 3	קשרים בין משתנים, מערכי מחקר: מערכי מחקר מתאמיים ואורכיים	Levy, B., Ashman, O., & Dror, I. (2000). To be or not to be: The effects of aging stereotypes on the will to live. <i>Journal of Death and Dying</i> , 40(3), 409-420.
Ayalon, L., Shiovitz-Ezra, S., & Roziner, I. (2016). A cross-lagged model of the reciprocal associations of loneliness and memory functioning. <i>Psychology and aging</i> , 31(3), 255.		
שבוע 4	כלי מדידה: בניית שאלון, מהימנות ותוקף	Neto, F. (2014). Psychometric analysis of the short-form UCLA Loneliness Scale (ULS-6) in older adults. <i>European journal of ageing</i> , 11(4), 313-319.
שבוע 5	שיטות דגימה	Heeringa, S. G., & Connor, J. H. (1995). <i>Technical description of the Health and Retirement Survey sample design</i> . Ann Arbor: University of Michigan. Retrieved: https://hrspubs.sites.uofmhosting.net/sites/default/files/biblio/HRSSAMP.pdf